

Na ceste k človeku

Oľga Nemcová – Košecká

Literárny klub Omega pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne

Ďakujem Janke Polákovej a Jánovi Maršálkovi z LK OMEGA za pomoc pri vydaní tejto knižky. Bez ich obetavej pomoci by nikdy neuzrela svetlo sveta.

Ol'ga Nemcová-Košecká

Texty a ilustrácie © Ol'ga Nemcová-Košecká

ISBN 978 – 80 – 85135 – 38 – 1

OBSAH

OBSAH	3
O SLOVENSKU	6
Slovensko moje	7
Vyznanie.....	8
Kolisky môjho detstva.....	9
Rodná reč.....	10
Tejto zemi.....	11
Čriepky šťastia.....	12
Slničnice	13
Váh	14
Trenčiansky hrad	15
Na skalke	16
Pustovníci	17
Južné Slovensko	18
Žlté ticho.....	19
Ľudia a bociany	20
Na lazoch.....	21
Grúne pod horou.....	22
Žitný ostrov	23
Kopanice.....	24
Božie muky.....	26
Karpatská cesta.....	27
Čaro Slovenského Grobu.....	28
Dedinské kostoly	29
Tatry	30
Symbolický cintorín	32
Prišla jar.....	33
Jar na dedine	34
Leto na dedine	35
Ruža.....	36
Jeseň na poli	37
Bodliak	38

Scenár jesene	39
Čaro zimy na dedine	40
Polnočná	41
Dozrievanie	42
Biely sen	43
Cintoríny.....	44
V urnovom háji.....	45
O LUĎOCH	46
Priateľstvo	47
Prázdniny u tety.....	48
Sestre	49
Detstvo a prázdniny.....	50
Zatúlaný psík	51
Chochlatá húska	52
Jankovi Šípkovi	53
Matke môjho milého	54
Žiadna truhla nemá vrecká	56
Trinásta komnata	57
Biela izbička	59
Starý bača	61
Ľudia z Kysúc a Oravy.....	62
Ženy pre farmárov	63
Ľudia spod Tatier.....	64
Sviatosť zrodenia.....	65
Deti	67
Nechcený človek	68
Genetika.....	69
Zrkadlo	71
Život je kytica.....	72
Bezdomovci.....	73
Ivan	74
Ingrid	75
Henrieta	76
Spolužiakom.....	77

Stretnutie po maturite	79
Domov dôchodcov	81
Dievčatá.....	82
Chlapci.....	84
Na korze	86
O starcoch.....	88
Ženy, ktoré sa nevydali	90
Prečo sa muži neženia	91
Spomienka na cigánske bály	93
Sená a žena	95
Hniezdo nádeje	96
O deťoch a snoch.....	97

O SLOVENSKU

Predkoria mi menechali majetky,
mo, láskeu k vlasti
mi dali do vienka.
Mám rada túto krajinu.
Som hrda, že som Slovenka:

Slovensko moje

Krajina potokov a riek,
krajina rozkvitnutých lúk
a rozvoňaných strání,
krajina nebotyčných hôr a dolín,
krajina radosti a ľudských prianí,
krajina skalnatých brál,
ktorej Boh toľkú krasu dal.
Slovensko moje,
moja rodná zem,
si jedinečná
preto ťa milujem.

Vyznanie

Slovensko moje,

moja otčina.

Si ako modlitba

ktorou sa mi deň začína.

Ten kúsok zeme

od Tatier k Dunaju,

ktorý cudzinci

na mape ťažko hľadajú,

je pre mňa vzácny ako liek.

Je mojou láskou,

nech by sa stalo čokoľvek.

Keby som prešla celý svet,

vždy sa sem vrátim.

Krajšieho miesta

na mape sveta pre mňa niet.

Kolísky môjho detstva

Čas maľovaných kolísk

je, zdá sa, dávno preč,

no nad detskými postieľkami

znie stále naša rodná reč.

I keď deťom zriedka uspávanky spievajú,

ich kráse neubúda ceny.

Rodičia mnoho času nemajú.

Život uteká a všetko sa mení.

Čas maľovaných kolísk

zostal v spomienkach starých materií.

Na uspávanky, rozprávky a zvyky,

už z nás skoro nik neverí...

No kolísky sú stále maľované krásne.

Voňajú drevom rodnej zeme.

Sú ako čisté, krehké básne

na ktoré si vždy spomenieme.

Rodná reč

Rodnú reč si deti učí matka.

Jej lahodnosť a krása,

melódia slova,

dieťaťatku dušu láskou hladká.

Slovenčina je rodná reč naša.

Nežnosťou, pokorou a citom

lásku a dobrotu

deťom do srdca vnáša.

Tejto zemi

Rodný kraj je chalúpok na tisíce,
veselé deti v nich a ľudia.

Rodný kraj je ako materino líce,
ktoré ťa pritúli, keď ťa iní súdia.

Rodný kraj je veľká pravda naša,
svetlo slnka, keď ho večer zháša.

Rodný kraj je pieseň grúňov za jesene,
je láska a šťastie vytúžené.

Ružence bielych oviec
sa na lúkach pasú.

To je náš domov.

Vďaka za tú krásu...

Čriepky šťastia

Šťastie je otec, mama, rodina,
v nej krásne detstvo.

Na to sa celý život spomína.

Šťastie je rodný dom,

rodná dedina,

kvety v záhradke,

detská perina.

Šťastie nie je majetok, či veda.

Šťastie je to, čo sa kúpiť nedá.

Slnečnice

Dych zreých slnečníc

sa nesie po poli.

Dozretá bolesť je len spomienka.

Tá už nebolí...

Váh

Váh, ako stužku belasú,
položil ktosi od Tatier až k Dunaju.
Pre kúzlo Považia a pre krásu
sa ľudia do týchto miest vracajú.
Na brehoch Váhu stoja hrdé hrady.
Povesti o nich sa nám zachovali.
Váh patril hrdým pltníkom,
ktorí tú vodu brázdili.
Pri ťažkej práci spievali
a zo života sa tešili.
Z tohto kraja vždy z jari
odchádzali do sveta
umelci kovu – drotári.
Boli šikovní, známi v celom svete.
To všetko je už minulosť.
Už tu z toho nič nenájdete.
Len Váh si krajom kliesni cestu.
Ľudia už jazdia na autách
po brehoch Váhu od dediny k mestu.

Trenčiansky hrad

Na strmej skale pri Váhu
Trenčiansky hrad sa týči.
Nikto ho nikdy nedobyl,
no, požiar ten ho zničil.
Matúš Čák – mocný panovník
tu vládol, panstvá dobýval.
Nevyrovnal sa mu nik.
Dnes nás tu víta dávna sláva,
či jej kamenné ruiny.
To sa stáva,
Keď krajom prejdú dejiny.
Nad mestom Trenčínom
hrdý hrad sa týči.
Lesk zašlej slávy
dnes už nič nezničí.
Zostal tu mĺkvy pamätník
ktorého krásu neprehliadne nik.

Na skalke

Ja, ateista kľakám na kolená
pred čarom týchto miest.
K BOHU, či k ČLOVEKU
prichádza každá z ciest.
V žblnkote Váhu stromy tiene kúpu.
Tichučko vtáčky spievajú.
Pavúky pletú sieťku skúpu.
Nikým sa rušiť nedajú.
V pokore kľakám na kolená.
Lutujem hriechy nespáchané.
Nikto mi rozhrešenie nedá.
K oblohe dvíham prázdne dlane...

Pustovníci

Pri Trenčíne,

kde sa Váh popri Skalke úži,

žili kedysi dávno

dvaja bohabojní muži.

Na široko – ďaleko žili sami.

Bývali v jaskyni

a živili sa korenkami.

V modlitbách a odriekaní

svoj skromný život žili

Bičovali si telá,

strádali, aby sa Bohu zaľúbili.

Steny jaskyne

boli po bičovaní krvou skropené.

Ich modlitby a vzdychy

si dodnes pamätajú steny jaskyne.

Ich skromnú svätosť

tu stále cítiť v ovzduší.

Posvätné ticho na Skalke

občas len vtáčik naruší.

Južné Slovensko

Tam, kde sa feferónkam červenajú líca,
voňajú zrelé melóny,
kde hrdé hlávky dvíha slnečnica,
tiahnu sa rajčín záhony,
zubia sa zuby sladkej kukurice,
pýšia sa malé dedinky.

Sú ich na tisíce.

Na juhu Slovenska

pokojne žijú obyčajní ľudia.

Majú svoj skromný život.

Líhajú večer s mesiacom

a s úsvitom sa budia.

Celý deň ťažko robia na poli.

Sú šťastní, spokojní.

Nič ich nebolí,

ani mozole na stvrdnutých rukách,

ani zohnuté chrbty.

Pracujú denne s pokorou,

vedia, že sa to oplatí.

Čas zreých plodov,

to je nádhera.

Večer sa celá dedina

s plnými košmi úrody

k čistučkým domom

s piesňou na perách poberá.

Žlté ticho

Rozkvitli lány repky olejnej.
Prestrel sa na zem zlatý plášť.
Koľko je nektáru a medu v nej.
Od úľa k poliam včielky lietajú.
Od svitu do večera
peľ a nektár každá usilovne zbiera.
Voňavý plášťik rozprestretý
ti unavený zrak pohladí.
Tak, ako včielkam dobre je ti.
Žltou farbou si hladkáš oči.
Nič ti nevadí...
Medovú pieseň včielky bzučia.
Je cítiť sladkosť z nej.
Na ľudí teraz neútočia.
Sladká vôňa repky olejnej
a bzukot včielok
ťa nežne hladká na duši.
V tom chráme medu
a žltých lánov
nikto tvoj pokoj neruší.

Ľudia a bociany

Nič mi nebráni

čakať bociany,

ktoré si s novou jarou

na komínoch hniezda pletú,

aby dokázali sebe i svetu

že sa tu nový život rodí.

Ľudia a bociany

sú na jednej lodi.

Žijú tu veky vedľa seba.

Preto veríme, že nám nosia deti,

lebo každému v niečo veriť treba.

Tak, ako pre všetkých ľudí slnko svieti

milujeme bociany

a tešíme sa z detí.

Na lazoch

V horách na lazoch pod horou
si ľudia z dreva domce postavili.
Generácie tu s ťažkou prácou, s pokorou,
bez blahobytu a bez reptania žili.
Chovali biele ovce
a tajnú túžbu v lepší život.
Pomaly mladí z lazov utekajú
do miest za lepším životom.
Drevené zruby starých materí
s pietou predávajú
s kôpkami sena za plotom.
Z pôvodných lazov
a starých dreveníc
zostali len fotografie a spomienky.
Inak nič...

Grúne pod horou

Zelené grúne nad dedinou
sa hrdia krásou margarét.
Kvitnúce lány lúčnych kvetov,
to je ten pravý rozprávkový svet.
Kde grúne končia, začínajú lesy.
Vábia nás vôňou borovic.
Hlávky im vietor rozkolíše,
tak ako sukne tanečníc.
Zelené grúne, kde sa ovce pasú
ožijú piesňou fujary.
Malí pastieri sa zo života tešia,
keď strážia svoje obce v košari.
Biele košieľky majú vyšité.
V rukách bičičky, tváre usmiate.
Zelené grúne pod horou.
Na nich sa biele ovce pasú.
Sú prosté ako realita.
Nik neobdivuje ich krásu.
Tak je to zopár storočí.
Z takej obyčajnej krásy
sa človeku až hlava zatočí...

Žitný ostrov

Šíre roviny Žitného ostrova,
lány slnečníc a kukuričných polí
vídavaš denne, odznova,
až pohľad na ne bolí.
Ľudia sa tešia svojej práci
a potom hojnej úrode.
Sem prilietajú hniezdiť vtáci.
Nič ich tu rušiť nebude.
Žitný ostrov je zásobárňou vody,
ktorá je naším bohatstvom.
Tu na juhu sa ľudom dobre vodí.
Hospodária si na svojom.
Svoje domčeky, pusty,
za celé generácie takmer nik neopustí.
Úrodná rovina sa končí na obzore.
Všade sa vlní zlaté obilie,
Slnečniciam slniečko
zdvihlo hlávky hore.
Dych zrelých slnečníc
je vôňa tohto kraja,
ktorá sa s južným Slovenskom
po večné veky spája.

Kopanice

Vzdialené od miest, od dedín,
roztrúsené do vrchov sú kopanice.
Stovky farebných domčekov,
možno na tisíce,
si v kopcoch ľudia postavili.
Kde „líšky dali dobrú noc“,
tam títo skromní ľudia žili.
Chalupy každej kopanice
boli pôvodne z nabíjanice,
hlíny a slamy.
Ľudia si ich stáročia stavali sami.
Po večeroch si na trávu
z konope a ľanu plachty tkali.
Aby im rýchlo plynul čas,
vlastné piesne si zaspievali.
Biedne kozičky im dávali mlieko,
chudobné polia skromnú úrodu.
Na jeseň sladká slivovička tiekla.
Ľudia tu mali pohodu.
Chalúčky malé kopaničiarske
spia svoj sen učupené v stráni.
Koruna lesov voňavých
ich pred vetrami chráni.
V hlinených chalúpkach starých materí.
sa stále kúri polenami v krbe.
Poviedkam o vlkolakoch už nik neverí.

Stále tu žijú ľudia
dobrí ako krajec chleba.
Dajú ti i to posledné.
Pomôžu, ak ti bude treba.
Nikdy nepovedia NIE...
Keď večer na kraj sadne
i ty svoj rytmus stíš.
V tej hrudi kopaníe
teplučké srdce vytušíš.
Kopaničiarska idylka už končí pomaly.
Ľudia odchádzajú do mesta,
Už tu len starkí
a ich spomienky zostali.

Božie muky

Poľné kytice vlčích makov,
nevädzí a margarét
nenájdeš inde, iba na Slovensku
i keď prejdeš celý svet.
Na lúkach kvitnú voňajúce kvety.
Nektárom hostia pestré motýle.
Na toto všetko zlaté slnko svieti.
Pri poľných cestách stoja „Božie muky“.
Cestou idúcim chládkov núkajú.
Kvitnúce lipy pri nich stoja.
Sú ako hladkajúce ruky.
Dych majú z medu a nepokoja.
Občas sa pri nich niekto zastaví,
postojí chvíľu, sadne do trávy.
„Božie muky“ tu predkovia postavili.
Na týchto poliach pracovali
a bohabojne žili.
„Božie muky“, ich biela čistota
sú skromné ako oni.
Sú odrazom ich života.

Karpatská cesta

Svahy Malých Karpát
stáročia zdobia vinice
ako rovné čiary.
Pestovať hrozno na kamennej pôde
sa tu, ako nikde inde, darí.
Zo slaného potu, z driny,
sladké hrozno rastie.
Ľudia tu žijú v pokore.
Nechýba im šťastie.
V smútku i v radosti
zdvíhajú pohár vína.
Zahodia bežné starosti.
Každý si zaspomína,
zanôti rezkú pesničku.
Na svahoch Malých Karpát
s radosťou v srdiečku
pijú ten číry mok,
pri ktorom sa vracajú
do svojich spomienok.
Karpatskou vínnou cestou
si ľudia chodia pre radosť,
pre rozptýlenie a šťastie.
Pre všetkých je tu vína dost'.
Veď hrozno každým rokom rastie.

Čaro Slovenského Grobu

Slovenským Grobom husacina vonia.

Vôňa sa šíri ako dobrá zvesť.

Gazdinky vyšli na priedomia.

Lákajú ľudí lokše s husacinou jest'.

Ešte nedávno húsky biele

dedinou hrdo kráčali,

aby si v chladnom potôčku

bielučké pierka zmáčali.

Dnes a už húska otáča

v kráse hlineného pekáča.

Pečená hus je jedinou

víťaznou vôňou, čo chuť budí.

Šíri sa celou dedinou.

Pozýva k stolu všetkých ľudí.

V Slovenskom Grobe sú husacie hody

každý rok veľkým sviatkom.

Celé Slovensko sem na lokše

a chutnú husacinu chodí.

Dedinské kostoly

Nad dedinkami na kopcoch

si ľudia kostolíky postavili

Ich zvonice sa týčia po oblohu

Nosia sem srdcia k modlitbe,

spievajú chvály svojmu Bohu.

Kostolíky sú kúsok nad ľuďmi

a nad ich kolískami.

Prichádzajú sem s pokorou,

keď chcú byť s Bohom sami.

Biele dedinské kostoly

magickú silu majú.

Tu človeka nič nebolí.

Na starosti tu ľudia zabúdajú.

Krížovou cestou

si ozdobili steny.

Teraz k nej svoje hriechy kladú.

Odpustenie si pýtajú

a k nemu dobrú radu.

Tatry

Nad horami sa čisté nebo vznáša.

Skalnaté štíty sa ho dotýkajú.

Tatry sú krásna hrdosť naša.

Cez ne nás cudzinci poznávajú.

Čistučké vody chladných plies,

flóru, faunu, akej páru niet,

Slováci do vienka dostali.

Tu v Tatrách je celkom iný život,

iný svet,

ktorý len ľudia v horách poznali.

Tatry sú drsné, krásne neúprosné.

Ich čaro zakliate

v každom plesnivci, či v sosne,

nás láka i varuje.

Ich majestátnosť v každom obdiv budí.

Chodníčkami šliapu na temená hôr

tí najodvážnejší z ľudí.

Na symbolický cintorín

každý rok vpíšu nové mená.

No, Tatry stále ľudí lákajú.

Tá cesta k štítom vytúžená,

bez ktorej pokoj nemajú

je riziko i odvaha.

Tatry sú ako droga,

ktorá sebavedomiu ľudí pomáha,

No, občas ich i zničí.

V čarovnom tichu hôr
kráčame majestátne.
Zbožne hľadíme na štíty,
stúpame po ihličí.
Sme spokojní a šťastní
i keď sme boli na dne...
To ticho, ktoré tu vládne nám dušu zahojí,
vleje nám silu do žíl,
láskou nám srdce pohladí.
Vysoko v horách vládne pokoj.
Stres uponáhľaných miest tu nevadí.
Tu v citoch vládne mier.
Práve pre tento ľudský pokoj
sa zas vrátíme do Tatier.

Symbolický cintorín

Nad Popradským plesom
v tieni kosodreviny
je symbolický cintorín.
Chodníček popri ňom
vedie tichým lesom.
Svojou zvláštnosťou
je v celom kraji jediný.
72 krížov drevených
a 300 tabúľ s menom
prostých ľudí,
ktorých si Tatry zobrali,
nám v srdci
tichú pietu budí.
Tatry, tak ako všetky hory na svete,
každý rok účtujú.
Rátajú svoje obeť.
Turisti tu kladú
lúčne kvety.
Mŕtvym na pamiatku,
živým na výstrahu...
Na chladnom kameni tu odkaz svieta.
Čítaš si mená obetí
a v duši smutno je ti...

Prišla jar

Na brehu potoka
sú zo záružlia kytice,
z ktorých peľ včielky zbierajú.
Sú ich tu možno tisíce.
Nikým sa rušiť nedajú.
Na brehoch potokov
rozkvitli prvé kvety.
I starčekovia rozkvitli
úsmevom. Ako deti...

Jar na dedine

Pri potôčiku na lúke

sa biele húsky pasú.

Pasáčky vijú vence z púpavy.

Slniečko pozerá na tú krásu.

Chlapci si pri nich strúhajú

píšťalky z vŕby.

Sedmokrások sa deti pýtajú:

Ľúbi či neľúbi?

Pri potôčiku na lúke fialky kvitnú z jari

a tesne pri vode

zlatému záružliu sa darí.

Idylka jari dedinskej

a babičkine koláče

zostali len v spomienkach.

Nikto za nimi neplače.

Hoci tí starkí veľa nemali

celé srdce nám rozdali.

My už tiež nie sme mladí.

V spomienkach k rodnej dedine

sa vraciame radi.

Leto na dedine

Cez prázdniny sme chodili
k starým rodičom húska pást'
a zbierať pre ne klásky.
Boli sme šťastné deti,
čo videli i trávu rásť.
Mali sme tu i prvé lásky.
Celý rok sme sa tešili
na pokosené sená,
v ktorých sme mohli v noci spať.
Bola to chvíľa vytúžená.
Na dedine si ľudia rozumeli
a každý každého mal rád.
V krojoch chodili muži, ženy.
Človek s človekom bol kamarát.
Ľudia tu žili v láske, bez závidi.
Že si navzájom pomôžu,
tým si bol každý istý.
Prostí dedinskí ľudia
čistučké srdcia mali.
Lakomí nikdy neboli.
I posledné by ti dali.
Spomienka na prázdniny u tety
a na dedinské leto
je už len motýľ, ktorý uletí
a už ho proste nieto.

Ruža

Je krásna, pokojná.

V záhradke hrdo stojí.

Lupienky sladko voňajú

a predsa sa nás bojí.

Preto tie trne má.

Je biela, žltá, ružová,

možno sa červená.

Ľudia ju trhajú

do kytíc svojim láskam,

do vencov, na rakvy.

Zostáva stále krásna.

A keď jej kvety opadnú,

zostane malá šípka,

v ktorej je ukrytá

z jej krásy aspoň štipka.

Jeseň na poli

Začalo pršať.

Prišla jeseň.

Na poliach rastú oráčiny.

V strniskách vietor

svoju pieseň hudie.

Sedliačik zbiera úrodu

a presne vie, čo bude,

že dlhšie dni už nebudú.

Na poli pália deti zemiakovú vňať.

Opekajú v nej klásky kukuríc.

Musia pri práci pomáhať.

Je čas pracovať, nie sa hrať.

Pomaly pustnú lány polí.

jesenný vietor fúka do tváre.

Smútok za letom v srdci bolí.

Bodliak

Rozkvitol bodliak na rózcestí,
je skromný v svojej nádhere.
Do kytíc trhajú si kvety
no, bodliak nikto neberie.
Rozkvitol podliak na rózcestí.
Prežije ešte veľa dní.
Možno že chodec náhodný.
Ten bodliak predsa prežije dlhšie,
než iné kvety.
Prečo bodliaky nikto nemá rád
to nikto nepovie ti.

Scenár jesene

Slzami dažďa sa jeseň lúči s letom.

Ťažké hmly na stráni

sklonili hlávky kvetom.

Príchodu zimy takmer nič nebráni.

Slzami dažďa kropí nebo zem.

So smútkom v duši,

s dáždnikom nad hlavou,

prázdnu ulicou putujem.

Zo stromov spadli posledné listy.

V duši je smútok za letom.

Pomaly končí rok.

Tento scenár je vždy ten istý...

Čaro zimy na dedine

Vfzgvý sniežik napadol
na unavený kraj,
na polia, na lúky.
Už v teple kozubov oddychujú
sedliacke pracovité ruky.
Aká je krásna, nevinná
dedinská biela krajina!
Bielučký sniežik,
priateľ odveký,
zasypal ľudom skromné domčeky.
Oni si k sebe prešliapali cesty.
Sedia v teplučkých izbičkách.
Tak veľa sa ich do nich zmestí.
Ženičky perie driapu, vyšívajú
a pri tom hrôzostrašné
príbehy rozprávajú.
Tam vonku na sniežik
strieborný mesiac svieti.
V tom zimnom kúzle domova,
tak neskutočne dobre je ti.

Polnočná

Išli sme na polnočnú,
strieborné hviezdy z neba viseli.
Lampáš sme v ruke niesli,
aby sme lepšie videli.
Zmrznutý sniežik vŕzgal
pod nohami.
Išli nás celé zástupy.
Neboli sme sami.
Ľudia sa k chrámu náhlili
vyšliapanými cestičkami.
Tá Štedrovečerná noc,
keď sa nám nechce spať,
má zázračnú moc
do duše pokoj vliat'.
Nad Betlehemom v túto noc
znovu tá hviezda žiari.
To svetlo pokojné
vidieť tu na každej tvári.
Keď z veže polnoc odbili
kovové srdcia zvonov,
zmierení so životom
cestičkou v snehu
sme sa brodili
a rozprávali o tom.

Dozrievanie

Chodníčky cez polia

zdobili vlčie maky,

margaréty a nevädze.

Celé detstvo sme po nich kráčali,

pozerajúc na oblaky.

Dozrelo žitko zlatisté.

I my sme dozreli.

Život odlieta ako sťahovavé vtáky.

Všetko raz končí. Zaiste...

Zabudli sme i to, čo sme nechceli.

Život dozrieva ako všetky plody.

Vždy niečo odchádza

a iné sa rodí...

Biely sen

Tichučko sniežik poletuje.

Vtáčatám padá sníček na viečka.

Po lete prišla zima k nám,

čistá a bielučka.

Príroda sníva tichý sen

o láske, dobre, o šťastí.

Bielučku zimu milujem.

Je symbolom krehkej radosti.

Cintoríny

Cintoríny sú veľké záhrady
kamenným plotom obohnané.
Kým žijeme, neradi pozeráme na ne.
Pod kopou hlíny skrývajú
lásky, choroby i záhady,
neodhalené a nepoznané.
Ľudia tam uložili,
čo mali najviac radi.
Navždy to stratili.
Nikto im neporadí.
Zostali bez tých,
čo najviac milovali.
Smrť nič nevráti
i keby sme si oči vyplakali.
V cintorínoch spia svoj sen tí,
ktorých nám nič nenahradí.
Kým žili, nestihli sme im povedať,
ako ich máme radi....

V urnovom háji

Bolesť má silu ako živá voda.

Do srdc nám vsiakne ako do zeme

Až príde chvíľa smrti,

na tomto mieste sa stretneme.

Už máme svoju teplú, príťažlivú zem.

Len srdce k tebe priniesť nevládzem...

O ĽUĎOCH

Milujem ľudí
a ich osudy.
Práve ich rozmanitosť
obdivo prebudiť.

Priateľstvo

Každý sa niekde narodil.

Rodinu si nikto nevyberie.

Tá je nám daná osudom

tak, ako vtákom perie.

No, priateľov si vyberaj

a rob to opatrne!

To, akých priateľov dnes máš,

raz sa dôležitým stane.

V problémoch ti tvoj priateľ poradí,

pomôže, povie pekné slovo,

dušu pohladí.

I keď to mnohí zatiaľ neviete,

priateľstvo je

najdôležitejšia vec na svete.

Prázdniny u tety

Cez prázdniny na dedine bolo veselo,
prídu bratanci a sesternice,
to sa vedelo.

Každý presne vedel čo sa nesmie
a čo sa nehodí.

Tešili sme sa na koláče
a na hody.

Cez leto na dedine
bolo veselo.

Po strniskách
behali sme bosí,
až to bolelo.

Piekli sme si kukurice,
drobné zemiaky.

Medzi deťmi vždy bol
i nezbedník nejaký.

Ten vyvádzal
až sa každý musel smiať.

Tie prázdniny na dedine
mal z nás každý rád.

Sestre

Na loďke mladosti sme spolu plávali.

Niekedy prirýchlo, potom pomaly.

Rieka života zmenila rýchlosť prúdu.

Mladosť sa nevráti.

Tie roky, ktoré budú

sú už len spomienky

na lásky mladosti.

Dnes stačia ku šťastiu

i malé radosti.

Čas beží prirýchlo

a my to nechápeme.

Život nepostojí.

Nie je aký chceme.

Hľadáme naň s údivom malých detí.

Čas je neúprosný. Nezastaví sa. Letí...

Detstvo a prázdniny

Skoro sme v prachu miest zabudli

že sú i husopasky s prútikom

a sladké kukuričné klásky.

Na prázdninovú vôňu dediny,

študentské lásky,

ohník so zemiakmi,

kýdle ovčích stád.

Za taký večer jediný

sme schopní všetko dať.

Rokmi sme zabudli

na strechy bielych dedín,

na dobrú starú mať

čo na priedomí sedí

a čaká na návrat.

Zatúlaný psík

Malý biely psík ďaleko od domu

nešťastne hľadá okolo.

Stratil sa. Teraz nepatrí nikomu.

Má veľké smutné hnedé oči.

Bezradne behá sem a tam.

Je plachý, vôbec neútočí.

Pozerá smutne na ľudí

vrťí chvostíkom a verí,

že v niekom súcit prebudí.

Taký smutný tam stojí.

Nevie si pomôcť, kde ísť

o svoj psí život sa bojí.

Ak je len trochu lásky na svete.

možno si toho psíka

práve vy vezmete.

Chochlatá húska

Moja teta Mariška

chochlaté húsky mala.

Keďže sa mi veľmi páčili,

jednu mi darovala.

Zobrala som ju do mesta

v košíku s mašľami.

Každý ju obdivoval,

známy i neznámy.

No húske chochlatej

sa nepáčil náš byt.

Bola by mi v ňom zomrela.

Nechcela v meste byť.

Tú moju husičku

som niesla naspäť k tete.

Bola som veľmi sklamaná.

Prečo?

To iste viete....

Jankovi Šípkovi

Tatranské štíty slnko objalo.
Chalúčky zdobí biely sneh.
Rodinné teplo šťastím zakvitlo.
Detský plač zaznel z nízkych striech.
Pod Tatrami ti slnko zasvietilo do kolísky
a tam si si svoj život žil.
Je jedno , či sme vysokí, či nízki,
či máme čierne oči, aké vlasy.
Tebe dal osud dar vidieť všetky krásy .
Sudičky ti paletu a štetec
do kolísky dali a tvoje ruky hravo rodné Tatry maľovali.
Ten malý Janko, nebojácny smelý,
so vztýčenou hlavou kráčal život celý.
Bol hrdý na vlasť, na svoj ľud,
predkov odkazy, čoho dôkazom sú jeho obrazy.
Život mu daroval
nielen maliarsku hrivnu vytúženú,
ale jemu najdrahšiu , milujúcu ženu.
Šla s nimi láska až do hrobu
Šťastie má rôznu podobu.
Janko ho našiel v stvárňovaní rodnej krajiny.
Bol skromný, neopakovateľný, JEDINÝ...

Matke môjho milého

Vážim si tvoju mamu.
Je šľachetná a krásna.
Má nežné oči ako ľan.
V živote veľa prežila.
Je múdra. Veľa vie.
Každý si platí svoju daň
za šťastie z lásky z bôľu.
I keď sme málo boli spolu
mám rada tvoju mamu.
Je múdra, ako veštkyňa.
čo vládne nad osudom
a múdro dobro zaklína
pre teba.
Máš po nej krásne svetlé oči,
zrkadlá tajomné,
kvietočky na úbočí,
jazierka v lesnej tóni.
Si nežný ako ona.
Len jej múdrosť ti chýba.
Si ešte veľké decko,
ktoré keď mama neohýba
rovno nenarastie.
Tá tvoja dobrá mama
chce iba tvoje šťastie.
Máš krásnu, dobrú mať.
Žien tých je hrozne veľa.

Môžeš z nich každú mať.

Mamu máš jedinú

a preto ju maj rád!

Žiadna truhla nemá vrecká

Kedysi žili ľudia podľa desatora

vo veriacej i ateistickej rodine

vedeli, kedy vstávať, orať,

o všetkom , čo sa dialo v dedine.

Mladí si starých vážili.

Tí im dávali vzácne rady.

Tak celý život prežili

v cnosti a morálke.

Ak niekto vytŕčal z radu

a žil v pretvárke,

stal sa ako jediný čiernou,

nechcenou ovcou dediny.

Morálne hodnoty

nie sú dne s celkom v móde.

Úctu k šedinám

sme odložili k vode.

Chceme mať všetci všetko.

Školák, dospelý , i dedko.

Peniaze sú ten najlákavejší cieľ

nič nás netrápi viac ako ony.

Každý by všetko chcel...

Ľudia sú v tomto ako decká.

Načo sa ženú za peniazmi?

VEĎ ŽIADNA TRUHLA NEMÁ VRECKÁ...

Trinásta komnata

Moja babička dvanásť bratov mala.

Ona najmladšia bola trinásta

ako zakázaná komnata.

Jej otec i všetci bratia boli stavbári.

Stavali Budapešť i Viedeň.

Doma boli len od jesene do jari.

Boli zruční, urastení,

všetci ako jeden.

Keďže dost' chlebička nemali

moju babičku Máriu

už ako šest'násťročnú vydali.

Dedko mal dvadsaťpäť a mal ju rád.

Odvtedy už nemusela

bratom dvanásť košiel' prať.

Majstri stavbárskych remesiel

boli silní, pracovití muži,

urastení, hrdí statoční,

po akých každé dievča túži.

V maličkom domci dedinskom

chovala biele húsky

a lásku, v srdci ešte detinskom.

Za husím pierkom preskočila plot.

Chovala zajkov, sliepky kotkodavé.

Všetkým tu išlo o život

jak púpavám v tráve.

Svoj jednoduchý život žili.

Boli šťastný a spokojní.

Po ničom inom netúžili.

Dnes máme plné komory a chladničky

no hrdosť na remeslo chýba.

Už k nej nevedú deti mamičky...

Niekde sa stala chyba...

Biela izbička

Babičkina izbička

čistučké biele steny mala.

Vždy boli vápnom vybielené.

Na stole vyšívaný obrúsok

a na ňom hrstka poľných kvetov stála.

Nad jej postieľkou visel kríž.

Na okne muškát v otlčenom hrnčeku.

Skromnosť a láska, ktorú vytušíš

nám detstvo šťastím poznačila.

V objatí štyroch bielych stien

tu v láske k Bohu a k životu žila.

Poznala čaro byliniek.

Liečila celú dedinu,

len na svoj ťažký život

nepoznala liek.

Vedela osud predpovedať.

Každému z bylín dala na čajík,

radu ako šťastie v práci hľadať.

Jej ruky celodennou prácou zrobené

pri sviečke otvárali knihy

v koženej väzbe, kovovou sponou zdobené,

čo boli stokrát prečítané.

Boli jediný majetok remeselníckej rodiny.

Nám deťom bolo zakázané siahať na ne.

Babička nám z nich večer čítala.

Občas ma pohladila po vlasoch,

keď som sa niečo tíško spýtala.

Nepísané zákony morálky

sa vŕšovali doma deťom.

Láska a úcta k človeku

nás viedla nežičlivým svetom

od detstva k starobe.

Vedeli sme byť skromne šťastní,

žiť plný život v zdraví i chorobe.

Babička i pri svojej práci

vždy mala na nás čas.

Denne sa rozdávala všetkým a miloval ju každý z nás.

Starý bača

Ked' starý bača
už nevládal za ovcami kráčať
a zima vládla v chotári,
i keď sa na nič nest'ážoval,
nedožil bača ani do jari...
Celý život prežil v košiari.
Mal radosť, že sa stádu darí.
Po grúňoch za ovcami chodil
a s ním i jeho verný psík.
Žil tu ďaleko od ľudí.
Prácu a samotu
mu nezávidel nik.
Ovečky ho mali rady.
Psíci ho milovali.
Tu boli všetci kamaráti.
Honeľníci s ním na fujaru hrali.
No starý bača zomrel
Už ho niet...
Opustil náhle tento svet.
Odišiel ticho, skromne, ako žil.
Svoj košiar, ovce i nás opustil.

Ľudia z Kysúc a Oravy

Ľudia žijúci na horách
sú tvrdí ako skaly,
neprekonateľní v svojich pokorách,
no ako by sa báli,
že im pokojný život uletí.
Myslia na život v pokore.
Sú láskaví a milí,
žijú pre prácu, pre deti.
Hrdosťou, láskou a prácou
sa v horách obklopili.
Ľudia z Kysúc a Oravy
čistučké srdcia majú.
Často ich k ovčiemu syru a žinčici
tak ako chleba rozdáujú.

Ženy pre farmárov

Na pláňach romantických samôt,

Kde žijú nebojácni muži,

je svieže ticho a šťastie,

po ktorom každá žena túži.

Chovajú ovce, dobytok.

Žijú tu ako v raji.

Hory ich šumom uspávajú.

Nádherná krajina je všade okolo,

až sa ti dych zatají.

Ich telá prácou skrásneli.

Duše majú čisté.

No, tejto romantike

predsa niečo chýba.

Keď čas na lásku,

ženy tu niet...

A to je práve chyba.

Na pláňach romantických samôt,

kde rastú lúčne kvietky

je nutne treba ženy

a k nim i malé dietky.

Ľudia spod Tatier

Na kúsku krásnej zeme pod Tatrami
stáročia žije slovenský ľud.
Vonia tu materina dúška a med.
Realitu života spojili so svojimi snami.
Milujú svoju vlasť a poznávajú svet.
Tento skromný ľud
odchovaný na mlieku a slivovici
zachoval si zvyky predkov po praslici.
Má tvrdé, mozol'naté dlane,
vztýčenú šiju, hrdú iskru v oku.
Na čele kvapky potu,
nehanbí sa za ne.
S láskou sa túli k rodnej hrude.
Taký je ten náš pracovitý ľud...
Je dobrý, či zlý?
Boh ho súď!

Sviatosť zrodenia

Ružový uzlíček - dieťaťko vytúžené,

lupienky očiek otvára.

Pozerá k matke, k žene,

ktorá mu život dala.

Mušlička ústok ružových

túžiaca po prijatí,

prstíky jemnučké,

ktorých dotyk sa trati.

Ručičky hladia plný prs.

Ako si bez slov rozumejú...

Cez závoj šťastia v očiach plných slz,

znovu sa zázrak stal.

Z lásky sa dieťa narodilo.

Má čistú dušu ako sneh

a drobulinké telo,

krehučké, ako rosa na kvete.

Veľmi sa snaží žiť.

Netuší, a ani vy to neviete,

čím všetkým môže život prekvapiť.

Budúcnosť je ako nepopísaný list

plný nádejí, lások, čakání

toho čo má prísť.

Srdiečko v hrudi prekvapene búši

a sila prežiť, je to jediné v duši.

Nič nevie, nevidí, len tuší

teplo maminkinho tela.

Tá plná lásky,
ved' ho veľmi chcela,
je ako ruža rozvitá.
Ten púčik ružový, jej dieťaťko,
z nevšednej lásky rozkvitá.
Darovať život je najviac
čo človek môže dať.
Pri tom stačí tak málo:
chcieť a milovať.
Sviatosť zrodenia
je bolestivejšia ako smrť.
Prechádzaš vidinou i realitou
a na všetko chceš zabudnúť.
Sviatosť zrodenia
je najväčší zázrak prírody.
Z lásky a bolesti
sa nový človek narodil.

Deti

Deti sú kvietky života.

Sú púčiky ružové.

Na detskej pravde

všetko stroskotá,

i túžby mužove.

Deti sú ako oblaky

letiace do dialí.

Ich večná zvedavosť

všeličo odhalí...

Keby sme vedeli

s istotou, čo ich čaká,

šli by sme s nimi do rozprávok

osedlať VTÁKA – OHNIVÁKA.

Keď deti pochopíme,

sme na to veľmi starí,

aby sme vošli do rozprávok,

kde sa čarovať darí.

Keď pochopíme naše deti

je už na všetko neskoro.

Deti sú dávno dospelé...

Čas neúprosne letí.

Nechcený človek

S výkrikom do nekonečna,
s pohľadom zalepených očí,
do bielej nemocničnej sály
sa malý človek narodil
pre jednu nepozornosť malú.
Ružový lupienok vráskavej ruže.
Krv prúdi pod pokožkou
tenučkou stenou súkromia.
Plače a ešte nevie prečo.
Raz bude do podušky plakať
a bude vedieť,
tu nie je čo čakať.
S výkrikom do sveta,
ktorý je údiv, bôľ
prišiel sem, k ľuďom.
Na čo? To každý zabudol.
Nevie, či ho chceli.
Ružový človečik rozhodil ruky.
Možno, že o ňom ani nevedeli.
Nič mu už nepomôže. Je tu.
Všetko ho čaká,
nič ho neminie,
- lásky, cesty rozkvitnuté lúky.
Vitaj na svete človek nechcený!
Tvojím príchodom na svet
sa nič k lepšiemu nezmení.

Genetika

Niektoré detí
sú presné kópie
dospelých ľudí.
Presne sa na rodičov,
či príbuzných podobajú.
Keď ich vidíme spolu
až to úžas budí
koľko spoločných znakov majú:
ústa, oči, vlasy, tvar hlavy,
chôdzu, rôzne gestá.
Kópie rodičovskej krásy...
Čo z nich vyrastie?
Kam povedie ich cesta?
Nevieme. Možno čas všetko zmení
a u detí sa prejaví
po predkoch zabudnuté gény.
Tie, čo sú nepekne,
raz budú možno krásne.
Tie, čo sa krásne narodili
budú možno raz škaredé.
Čo nám budúcnosť prináša
človek až žasne.
Deti sú naše kópie.
Majú z nás mnohé
geneticky dané,
no, i tak sa občas za ne hanbíme,

alebo sme hrdí na ne.

Niekedy cez ne chceme

realizovať svoje nesplnené sny.

To, čo nám život nedoprial

chceme pre svoje deti.

Ak sa to nedarí, neskrývame svoj žiaľ.

Rodič formuje charakter detí.

Darí sa mu to? Možno nie...

Deti – tie naše genetické kópie

sú nielen radosť, ale i veľké sklamanie.

Zrkadlo

Zo steny hľadá na mňa známa tvár.

Čas na nej kreslí svoje stopy.

Tak, ako starne kalendár,

javia sa na nej zmeny.

Okolo očí harmonika vrások.

Vo vlasoch striebro jesene.

Vyhasínajúci pohľad očí,

sebavedomie zlomené.

Zrkadlo vraví o čomsi,

čo sa nám nepáči,

o čom je život,

o čom čas,

že už v láske nie sme boháči.

Zrkadlo je kus krutej pravdy,

to jediné nás neklame

tak, ako naši známi,

keď ich stretáme,

vravia, že dobre vyzeráme...

Zrkadlo – obraz reality

v prostom drevenom ráme

to je jediná istota.

Kým sme mladí,

zrkadlo máme radi.

Ako starneme,

na ten obraz v ráme

sa stále menej pozeráme.

Život je kytica

Život je rozkvitnutá kytica

boľavých ruží

rozvoňaná spomienkami

na to, po čom človek túži.

Život je krásna kytica

vôní i tŕňov.

V kytici života sú veľmi zvláštne kvety.

Darmo sa pýtaš na ich mená.

Tie nikto nepovie ti.

Jedny sú sladké

iné trpkú vôňu majú.

Niektoré sú nám pre radosť,

žiaľ nepoznajú.

Iné sú práve pre smútok.

Tie, čo sú na hroby

majú i vône smutné,

trpké podoby,

nimi sa ľudský život mení.

Hovoríme im chryzantémy.

Z veľkej lásky sa ruže dávajú.

Majú nádhernú vôňu,

takú akú iné kvety nemajú.

Život je kytica z tŕňov a ruží.

Život je o všetkom čo človek miluje,

o všetkom, po čom tajne túži.

Bezdomovci

Svoj ťažký život majú napísaný v tvári.

Tu na smetisku života

len veľmi ťažko sa im prežiť darí.

V špine a v zime žijú vo dne, v noci.

Jediné šťastie – hlt lacného vína.

Bez teplej stravy, lásky, bez pomoci

na čas hojnosti každý z nich spomína.

Tu každý jeden má svoj osud v dlani.

To, čo im zostalo je hrst' vrúcnych prianí,

aby zas mali strechu nad hlavou.

Pre nich niet cesty späť.

Delia sa s každou potravou,

a hromádkou handier, suchým miestom v kroví.

Ich boj o prežitie

už dávno nie je rozprávkový.

No i tu lásky vznikajú.

Im už nie je čo vziať,

veď ani centík nemajú,

no milujú sa, tešia – žijú...

Vnikajú tu i priateľstvá.

Ako si všetci rozumejú...

Svoje nešťastie majú napísané v tvári.

Prežili zimu a tešia sa z jari.

Ivan

Po hrdých ruských bojároch

som ti meno dala.

Kým si zaspával,

Krylovove báje som ti čítavala

až si ich vedel naspamäť.

Zrazu si bol už dospelý,

túžil si poznať svet...

Krásne slovanské meno máš.

Statnou postavou

sa na bohatierov podobáš.

Máš srdce statočného muža.

K ženám si galantný.

Si nekompromisný a hrdý.

Statočne kráčaš životom

i keď je občas tvrdý.

Ingrid

Máš tvrdé meno severu

a krásne modré oči.

Vlásoky máš ako zlatožltý ľan.

Voniaš ako kvety na úbočí.

Srdce máš nežné ako rosa na kvete.

Si dobrá ako krajec chleba,

statočná ako nikto na svete.

Som šťastná, že mám práve teba.

Henrieta

Bol máj a všade plno kvietia,

keď si sa narodila, Henrieta.

Bol máj a všade plno lásky.

Mala si očká zelené

a mahagónové vlásky.

Francúzske meno som ti dala

- až čas ukázal prečo.

Vždy som Francúzsko milovala.

Tu je rozuzlená niť:

Tvoja dcéra Aneta

sa tam rozhodla žiť...

Spolužiakom

Boli sme deti
sladkých lások nezrelých.
Opadlo lístie, zvädli kvety.
Zmúdreli sme zo života kníh.
Blúdime mestom našej mladosti.
Spomienky sú nám kompasom.
Študentské lásky – kde tie sú?
Majú už všedné starosti,
ktoré si životom nesú.
Tie naše lásky študentské,
čistučké, ako lupienok,
len tie nám v mysli zostali,
- kyticčky suchých spomienok.
Čas, ten sa nevráti.
Nedá ti možnosť opravy.
Ak prehráš život, beda ti!
Zlomené srdce nikto nespraví.
Boli sme deti. Dnes sme dospelí.
Možno sme tým, čím sme byť nechceli.
Možno sa splnili životné sny,
možno sa život kruto hral,
len málo dával, veľa bral...
I tak je život nekonečne krásny.
Nedá sa hudbou vyjadriť,
ba ani v tej najkrajšej básni.
Je šťastím prežiť každý deň.

Je treba veriť, že sa splní

i ten najodvážnejší sen.

Čo raz prežijeme, nedá sa nám vziať.

Vyplatí sa žiť, lásku brať i dať.

Možno už veľa času nezbýva.

Akosi rýchlo ide život z briežka.

Nedeľa často nebýva...

Kto zaváha – ten zmešká.

Stretnutie po maturite

50 rokov prešlo ako voda.

Čas nám vzal mladosť, krásu.

Aká škoda...

Z chlapcov, čo mali krásne hrivy,

vtip, šarm a milovali ako diví,

spravil život seriózných pánov.

Čo všetko sa nám nesplnilo...

Čo zostalo z tých odvážnych plánov?

Dievčatká krehké ako madony

s dušičkou plachej holubice

čakali márne čo sa nesplní

pod plášťom cudnej pobehtice.

Nad stránkou detských písaniek

učiteľky stratili svoj zrak.

Za katedrou zabudli i vyznania

pod rytmom detských riekaniak

Trpké poznania...

Boli sme nádherní a mladí.

V očiach nám svietil ideálov žiar.

Ako sme mali život radi...

Mali sme elán – najvzácnejší dar.

Osud nás rozvial

ako zrnká v poli,

naučil plakať, radovať sa, smiať,

čo je to láska, ako šťastie bolí,

že treba viac dať, ako vziať.

Cesta životom nami zvolená
nebola ľahká. Veru nie.
Občas sa nám podlomili kolená.
Bolel neúspech, sklamanie.
Keď naše deti ako lastovičky
už odleteli z hniezd
utíchol život, ako detský plač.
Zistili sme, že sa nedotkneme hviezd.
Život je ťažký protihrač.

Domov dôchodcov

Tu odkladajú dedkov,
nepotrebné babičky,
ich milujúce deti.
Sú vráskaví a šediví.
Už majú roztrasené ručičky.
No, v očiach stále nádej svieti...
V rodinách synov a dcér,
ktoré vychovali,
niet pre nich voľnej stoličky.
Posledný grošík deťom na vzdelanie dali,
aby sa ich deti ešte lepšie mali.
Tu odloženým plynie trpký čas.
Nájde sa ešte v ľud'och kúsok citu?
Alebo je už len prázdno v nás?

Dievčatá

Čas mladosti,
krásnych prs
a do široka otvorených očí
to sú najkrajšie chvíle
keď sa za ženou
každý muž pootočí.
Ústa voňajú malinami,
nežnosť okrúhlych paží,
to je bohatstvo,
ktoré majú dievčatá.
V srdciach ich láska ťaží.
Sú krásne a mladé.
Muži k nim hľadajú ako k bohyniam
Sú ako krehké kvety v sade.
K nohám im chlapci
hrdé ruže kladú.
Nepočúvajú žiadnu radu,
sú hrdé a najmúdrejšie...
No, príde čas, keď ich život zlomí.
Príde poznanie pravdy o živote.
Veď do neba nerastú žiadne stromy...
Čas mladosti a sviežeho tela
nezostane večne žiadnej,
i keby to každá chcela.
Čas neúprosne letí...
Prestávajú ich obdivovať chlapci.

Už im nenosia kvety.

Kdeže je mladosť a krása,

ktorá sa večnou zdala?

Nikdy sa nevráti...

To je tá spravodlivosť malá.

Chlapci

Nemôžem nenapísať o chlapcoch,
čo majú vyšportované telá
a duše oko rujné jelene,
plamene vášní v očiach
a srdcia láskou zmámené.
Na hlavách trónia husté hrivy.
V očiach im iskrí na poplach.
Sú vášniví a krásne diví
až do okolia šíria strach.
Myslia si, že čas radosti
im celý život vydrží.
Sklamanie príde vtedy,
keď prídu prvé starosti,
ktoré im život pripraví.
Mnohí si s nimi neporadia.
Všetko sa zrazu zastaví.
Čas im uberie z krásy.
Mnohí to liečia alkoholom.
Začnú im vypadávať vlasy.
Záujem dievčat o nich hasne.
Začínajú si spomínať
na to, čo bolo krásne.
Ani chlapcov čas nešetří.
Z tela ubúda sily
a začínajú premýšľať
kde a v čom pochybili.

Z chlapcov sa stávajú

starí a ufrflaní muži.

V partiách rozprávajú

čo si kde ktorý užil...

Na korze

Dobre oblečené starenky,
šedivé vlásky starostlivo učesané,
s večným úsmevom na tvári,
čakajú stále na šťastie,
že sa ešte raz usmeje na ne.
Sú starostlivo namaľované.
Majú však trochu smutné oči.
Kráčajú mestom. Sledujú
kto sa pozerá na ne.
No, žiadny súci muž
sa už neotočí...
Nezaujme ho zvädnutá krása.
Hoci ponúkajú starostlivosť
a chutnú kuchyňu
nikoho tým nezaujmu – zdá sa.
Čistotou voňajúce staršie dámy
prezentujú chuť stále žiť.
Hoci už roky lásky pominuli,
nechcú byť ešte samy.
Sú ochotné pre to všetko urobiť.
Keď v meste na terasách
s priateľmi sedia pri káve
príbehy z mladosti rozprávajú.
Či sú skutočné, či nepravé,
na tom už vôbec nezáleží.
Život im sviežosť, krásu vzal.

Len spomienky im zostali.

Čas okolo nich neúprosne beží.

Po láskach zostal tichý žiaľ...

O starcoch

Dnešný starčekovia
boli kedysi krásni, zdatní muži.
Každý z nich dobrý život prežiť túžil.
Jedným sa to splnilo, iným nie.
Obzor ich túžob život zúžil
cez dlhoročné čakanie.
Okolo múdrych očí majú
jemnučké vejáriky vrások.
Už sa za nimi nikto neotočí.
Studničky zabudnutých lások
majú hlboko v starej hrudi,
kde srdce ešte bije naplno.
Hustá krv teplo prúdi.
Pri pohľade na dievčatá
v chradnúcom srdci
stále obdiv budí...
Takto ich denne stretávame.
Z očí im hľadá sklamanie
a ľútosť nad tým, čo sa nevráti.
No, stále majú svoju hrdosť,
ktorá sa len tak nestratí.
Zväčša sú mlkvi, zamyslení.
Poznajú cenu života, lásky,
a dotyk nežných pohladení.
Ich milované deti
majú už svoje rodiny.

Tam pre nich zväčša miesta niet.
Každý ma svoj život,
svoje starosti a svoj svet.
Tí, čo chodia s babičkami,
tí ešte majú iskru v oku.
Držia sa spolu za ruky.
Kráčajú bok po boku...
Tí, čo zostali sami
sú celkom iní muži.
Život nesplnil po čom človek túžil.
Chodia z posledných síl...
Rozlúčili sa s predstavami
šťastnej staroby v kruhu rodiny,
kde z nich každý žil.
Tí starci milí, šedovlasí,
zostali ako pusté brehy
bez dávnej mužnej krásy.
V očiach im zostáva
stále odraz nehy...

Ženy, ktoré sa nevydali

Ženy, ktoré sa nikdy nevydali
mávajú prázdno v duši.
Bývajú krásne, ako madony.
Kráčajú samé hrdo životom
v zasnenom pohľade nikto nevytuší
dôvod ich rozhodnutí.
Ani ich priateľom
príčinu neprezradia.
Nikto ich nedonúti
otvoriť komnaty trpkých tajomstiev.
Škoda, že mnohé z nich nemali deti.
Genofond ľudstva nepodali ďalej.
Mohli mať krásnych potomkov
svetlej, či tmavej pleti,
nadaných vedcov, umelcov,
či obyčajných ľudí.
Ženy, ktoré sa nevydali
nejeden človek súdi.
Každý má právo prežiť život
ako sám uzná za vhodné.
Preto je na žene,
ako sa rozhodne.
Ženy, ktoré sa nevydali,
najlepšie vedia prečo.
Prežili svoj malý kúsok šťastia
a možno ešte niečo...

Prečo sa muži neženia

Prečo sa muži neženia,
keď na nich čaká toľko krásnych žien?
Žiť v šťastnej rodine
je taký prostý ľudský sen.
Muži chcú so ženami žiť,
no, nie tak, ako by sa malo.
Chcú iba milovať
a nie vzťah na trvalo.
Až keď si svoje užijú
a majú srdcia láskou znavené,
zatúžia po domove,
manželstve, deťoch, po žene.
V láske sú ako búrliváci.
Venujú sa priateľom,
športu a až po tom práci.
Keď si vybudujú kariéru,
majú peniaze, auto, byt,
poznajú cenu života,
vymenili aj zopár lások, môžu sa kludne oženit'.
Mnohokrát ale váhajú
práve úspešní muži,
ktorí sú celebrity
po akých každá žena túži.
Ťažko sa rozhodnúť
s kým vykročiť
na životnú púť...

Odpoveď na to si nevieme dať.

Možno je v tom, že muži nestarnú.

Sú stále veľké deti,

ktoré sa budú na niečo

po celý život hrať.

Spomienka na cigánske bály

Hudobné leto sa skončilo.

Kde hudba stromom pohládzala listy

dnes kričí mokré ticho...

Čas zimy a plesov je už celkom istý.

Kedysi v Tepliciach rušný život prúdil

v lete i v zime.

Nebol tu nikto, kto by sa bol nudil.

Najhonosnejší býval CIGÁNSKY BÁL.

Bol len pre pozvaných hostí.

Každý túžil raz vidieť vysvietenú sálu.

No, málokto to šťastie mal.

Prichádzali sme vajdovia z celého sveta,

robustné matróny, dievčatká štíhle ako lane.

Cigánska smotánka sa tu stretala.

Nádhera a bohatstvo nevídané.

Čiernovlasé krásky zlatom ovešané,

honosné róby, kvety vo vlasoch.

Nezabudnuteľný bol pohľad na ne.

Hrdí otcovia s cigarou v ústach

dievčatá ponúkali za nevesty

a s nimi kopy bohatstva a zlata,

ktoré sa dnes do našich predstáv nepomestí.

Drahé vína tu tiekli ako voda.

Vášne iskrili, cimbal hral.

Každý sa bavil, tancoval

až do bieleho rána,

keď i cigánska vášeň

začínala byť ukonaná.
Raz za rok tu bolo centrum
cigánskeho sveta.
Tu predvádzali svoj blahobyt,
bohatstvo, krásu plnoštíhlych žien.
Takto chcel každý Cigán žiť...
I vtedy sa mnohí museli uskromniť.
Hostí privádzali drahé taxíky,
alebo koče – biele či čierne koníky.
Do diaľky sa niesla vôňa pečeného mäsa
a ťažkých voňaviek.
Cigánske husle kvílili
až tóny bili o nebesá.
V kúpeľnej dvorane, kde býval tento bál,
každý sa dobre cítil.
Na duši pookrial.
Hviezdy a hviezdičky
cigánskeho neba
si vajdov a starších vážili.
Tí ich usmernili vždy,
keď bolo treba
a tak generácie prežili.
Z cigánskych bál v Tepliciach
už nič nezostalo.
Len v lete občas v parku zahrá kapela,
no takých dní je málo.
Je treba vrátiť život Tepliciam.
Porozmýšľať ako, by za to stálo...

Sená a žena

Rozkvitnuté lúky dažďom voňajú.

To je leto...

Na margarétach sa rosa trblieta.

Motýle na ne sadajú.

Vypijú nektár a už ich nieta.

Na konci lúky si kosec kosu brúsi,

či je dost' ostrá

stebлом trávy skúsi.

A už sa mu tam kvety kladú

tak, ako roztúžené ženy.

Slniečko vyšlo spoza chmár.

Všade je pokoj vytúžený.

Slniečko mení lúčne kvety

na suché, rozvoňané sená,

až sviežou vôňou voňajú

tak, ako zrelá žena.

Suché kvety sa nikdy nezobudia.

Sú krásne, ale smrteľné.

Presne tak, ako ľudia...

Hniezdo nádeje

Do Hniezda nádeje
mladučká matka dieťa vkladá.
Cez slzy sa naň ešte usmeje.
Nie že by ho nemala rada.
Naposledy ho hladká po tielku,
bozká ho na čielko,
napraví bielu košielku...
Do Hniezda nádeje svoje dieťa vloží.
Utrie si teplú slzu...
A už je jeho osud v rukách božích.
Tá mladá matka nezrelá
sa milovala bez zábran,
bez toho, aby vedela
akú zaplatí daň.
Keď sa dieťaťatko narodilo,
zrazu sa zrútil celý svet.
Jej okolie to nevedelo,
že padla láske za obeť.
Keďže doma ho nemôže mať,
zabiť ho nedokáže,
rozhodla sa mu druhý krát
život darovať.
Z Hniezda nádeje ho vezmú dobrí ľudia,
ktorí ho opatria a ju neodsúdia.
Do Skrinky nádeje vložila svoje dieťa.
Je zo sebou spokojná,
hoci jej v očiach slzy svietia.

O det'och a snoch

Deti sú kľičky života.

Krehké a ľahko zraniteľné.

Sú budúcnosť a istota.

Sú dobro i zlo jasne viditeľné.

Ich drobné tielka

sú kópiami rôznych ľudí.

Ich postoje a názor

často náš obdiv budí.

Na to, čo robíme my dospelí

detičky hľadajú nechápavo.

Možno, keby sme vedeli,

čo kľiči v detskej duši,

nemali by sme odvahu

ich čistú radosť rušiť.

Deti sú kvety života...

To, čo sme prežili

ony pred sebou majú.

Vlastne sú nepopísané listy.

S neúspechom sa ťažko vyrovnajú.

Nerušme detské ilúzie,

ich nádeje a plány!

Bez nich sa veľmi ťažko žije.

To je skutočnosť,

ktorú poznáme i sami.

ĎAKUJEM,

že ste si vzali do rúk túto knižočku. V PRVEJ ČASTI vás zavediem do rôznych kútov nádhernej a pritom jednoduchej krajiny. CHODNÍČKAMI PO SLOVENSKU prejdeme našu vlasť. V DRUHEJ ČASTI – MILUJEM ĽUDÍ A ICH OSUDY píšem o láske k obyčajnému človeku, o jeho osude. Myslím, že nie sú dobré a zlé básne. Sú také ktoré nikto nečíta, alebo také, ktoré nás niečím oslovia. K tým sa radi vraciame. Bude mi potešením, ak sa Vám zapáči čo i jediná báseň z tejto knižočky.

Oľga Nemcová-Košecká

Literárny klub Omega pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne

Na ceste k človeku

Autor: Oľga Nemcová-Košecká

Ilustrácie: Oľga Nemcová-Košecká

Tlač: Tlačiareň J+K Nemšová

Finančne realizovala: Oľga Nemcová-Košecká

Vydala: Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne

Prvé vydanie

Trenčín 2011

ISBN 978 – 80 – 85135 – 38 – 1